

1897. Og indtil man er bleven klar over, hvorledes man vil ordne sig med Hensyn til Arbejdsforholdene paa disse store Gaarde, har man ikke fundet det rigtigt at opføre en saadan Arbejderbolig som den, der er foreslaaet, især da man tillige havde andre Indvendinger derimod. — Om Forslaget under 165 skal jeg kun bemærke, at Udvalget ikke har fundet tilstrækkelig Anledning til at anvende 2,100 Kr. til Anskaffelse af Rimeapparater ved Kirkerne dernede. Det er ganske vist prøvet et enkelt Sted, men om det har en saadan Betydning, at der er Grund til en saa stor Udgift, har Udvalget ikke kunnet skønne. — Forslaget under Nr. 166 er ikke tiltraadt af Udvalget, og jeg maa omtale dette Punkt en Smule nærmere. Det vil erindres, at vi i Fjor ved Tillægsbevillingsloven gav Ministeriet Bevilling til at købe en Ejendom i Sorø paa Sorøs Torv, en Ejendom til en Pris af 26,500 Kr. Den Grund, der blev angivet for at købe den, var, at man frygtede for, at denne Ejendom, som nu skulde sælges, naar den kom over paa andre Hænder, vilde blive anvendt til Fabrik anlæg eller noget lignende, saa den med sine rygende Skorstene vilde blive farlig for Akademiet, eller den vilde blive anvendt til overfyldte og usunde Smaalejligheder. Det fremhævedes for Udvalget, at Ejendommen kun bruges til at udbide Materialgaarden og til passende Lejligheder for gifte Adjunker og andre Bestillingsmænd dernede, hvad der var Trang til. Og der foreskodes til, at Købet af denne Ejendom i og for sig var fordelagtigt, da den skulde koste 26,500 Kr., og indbragte en Lejeindtægt af 1,425 Kr. I Tillid til alt dette gik vi ind paa at købe den. Forudsætningen var altsaa, at Staten erhvervede en Ejendom, som vilde kunne forrente det, den stod i. Men aldrig saa snart havde man faaet Ejendommen, før man fik mange Planer om dens Anvendelse. Og det Forslag, der nu er stillet, gaar ud paa, at denne Ejendom, som i Fjor tænktes anvendt til Lejeboliger, der skulde udlejes til Adjunker, nu skal anvendes til forskellige andre Formaal. Første Gang skal omdannes til en Fribolig for Akademiets Bygningskonduktor og til Aftrædelsesværelser for Bygningsinspektøren — saa har den faaet en Anvendelse. Stuen skal anvendes til to Aftrædelsesværelser for Kvæstor, naar han kommer ned til Sorø, idet de to Aftrædelsesværelser, han har i en anden Bygning, ikke ere solbestemte og derfor ikke rigtig sunde, og saa skal der desuden i Stuen være Lokaler for Akademiets Bogholderkontor og Kassererkontor, der nu findes i en anden Bygning. Nu er der det

mærkbærdige ved Sagen, at Bogholderen og Kassereren paa det allerkræftigste protestere mod at flytte over til denne ny Bygning og erklære, at de Lokaler, de have, ere meget bedre end dem, de ville faa i den ny Bygning. Men rent af det herfra forekommer det mig, at det er en højst mærkelig Anvendelse, man vil gøre af denne Bygning, og at den ikke er stemmende med de Forudsætninger, man gik ud fra ved dens Køb. Det er saa langt fra, at denne Bygning nu skal indbringe en Lejeindtægt, at den for Fremtiden skal anvendes til Friboliger og til Kontorer uden at bringe en Øres Indtægt. Det foreslaas med andre Ord, at de 26,500 Kr., som den kostede i Fjor, og de 9,800 Kr., der skulle bruges til Ombannelse, altsaa i alt 36,300 Kr. skulle bruges til disse Friboliger og Kontorlokaler. Men jeg er overbevist om, at hvis man var kommet til os med et Forslag om 36,300 Kr. til disse Formaal, saa vilde det ikke have kunnet gaa igennem, og det vil lige saa lidt kunne gaa igennem, naar man kommer med det ad den Omvej, at man først faar Bygningen paa den Begrundelse, at den skal bruges til Lejeboliger, og derefter foreslaar den anvendt til disse ny Formaal. Jeg tror, at der her er noget af samme Bildfarelse, som jeg tillod mig at paatale med Hensyn til Bygningerne i Stormgade. Naar Ministeriet har erhvervet en Ejendom, som det skal administrere, saa synes det blot at sørge for, at den bliver anvendt til Friboliger, Kontorer eller slikt, og spørger ikke om, hvorvidt Statskassen faar Renter af sine Penge. En saadan Anvendelse kan kun finde Sted efter Rigsdagens Bevilling — og jeg forudsætter derfor, at naar denne Bevilling nægtes, maa Ministeriet søge at faa Ejendommen udlejet efter de Forudsætninger, der laa til Grund for Forslaget, den Gang Folketinget gik ind derpaa. — I Anledning af Underændringsforslaget under Nr. 168 skal jeg bemærke, at Udvalget har tiltraadt Forslaget om at forhøje Konservator Hornungs Diæter til 8 Kr. hele Aaret rundt i Stedet for som tidligere 8 Kr. om Vinteren og 6 Kr. om Sommeren, men at det ikke har tiltraadt den øvrige Lønningssforhøjelse, der er foreslaaet for ham. — De følgende Forslag fra Nr. 169—76 behøver jeg ikke nærmere at omtale, de ere til Dels begrundede i Betænkningen.

Der er saa kun et Forslag tilbage; det er Forslaget under Nr. 177, der angaar 70,000 Kr. til Afsløsning af Randers Kommunes Rettigheder med Hensyn til Randers lærde Skoles Bygninger. Det er som bekendt en Gengang; ja det er fjerde Gang, vi have det til Behandling, og jeg maa ud-